

Kuntavaalien 2021 ennakkoäänestysasiakirjojen tarkistaminen

Keskusvaalilautakunta 11.06.2021 § 39

Valmistelija: Keskusvaalilautakunnan sihteeri Liisa Salo

Vaalilain 63 pykälän mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksessa, joka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina eli vuoden 2021 kuntavaaleissa 11.6.2021 ennen klo 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä.

Vaalilain 63 pykälän mukaan ennakkoäänestys on jätettävä ottamatta huomioon; jos

1. Ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
2. Vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva tai muu asiaton merkintä;
3. Lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt.

Jokin huolimattomuudesta johtuva vähäinen tai epäolennainen puutteellisuus tai epäselvyys lähetekirjeessä ei yleensä aiheuta sitä, että ennakkoäänestys jätettäisiin huomioon ottamatta. Keskusvaalilautakunnalle kuuluu kussakin yksittäistapauksessa ratkaista asia lähetekirjeessä olevien tietojen ja mahdollisen muun saatavissa olevan selvityksen perusteella.

4. Kotiäänestyksen lähetekirjeestä puuttuu äänestyksessä läsnä olleen 18 vuotta täyttäneen henkilön nimikirjoitus.

Jos edellä mainitut huomioon ottamatta jättämisen perusteet eivät täyty, ennakkoäänestys on hyväksyttävä. Hyväksytty vaalikuori on erotettava lähetekirjeestä. Vaalikuoret on säilytettävä äänestysalueittain ryhmiteltynä.

Kun äänestys jätetään ottamatta huomioon, on siitä tehtävä merkintä keskusvaalilautakunnan kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan. Vaalikuorta ei saa avata.

Huomioon ottamatta jätetty avaamaton vaalikuori on lähetekirjeineen ja -kuorineen liitettävä pöytäkirjaan. Vaalikuoren avonaisuus ei ole huomioon jättämisen peruste, mutta jos vaalikuori muusta syystä jätetään ottamatta huomioon ja se on avonainen, se on suljettava vaalisalaisuus säilyttäen.

Kun äänioikeusrekisteriin jo ennakkoäänestyspaikassa merkitty äänestys jätetään ottamatta huomioon, keskusvaalilautakunta voi harkintansa mukaan poistaa merkinnän äänioikeusrekisteristä. Kun ennakkoäänestyspaikassa manuaalisesti vastaanotettu äänestys jätetään huomioon ottamatta, äänioikeusrekisteriin ei tehdä minkäänlaista merkintää.

Keskusvaalilautakunnan tulee pyrkiä siihen, että merkinnät äänioikeusrekisteriin tehdään mahdollisimman kattavasti ennen keskiviikkoa 9.6.2021 klo 18.00, jolloin oikeusministeriö aloittaa vaaliluettelojen keskitetyn tulostuksen äänioikeusrekisteristä.

Mikäli ilman kuittausmerkintää olevia hyväksyttäviä ennakkoäänestysasiakirjoja kuitenkin saapuu keskusvaalilautakunnalle edellä sanotun määräajan jälkeen, keskusvaalilautakunnan tulee huolehtia siitä, että äänioikeuden käyttäminen merkitään sekä äänioikeusrekisteriin, että paperisiin vaaliluetteloihin. Vaaliluetteloihin on otettu ne äänioikeutetut, joiden ennakkoon äänestämistä ei ole merkitty äänioikeusrekisteriin ennen kuin niiden tulostus aloitettiin.

Jos yleisen ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsija merkitsee ennakkoäänestyksen äänioikeusrekisteriin väärän henkilön kohdalle tai muuten virheellisesti ja havaitsee virheensä vasta hyväksytyään näyttöruudun, hänen on; a) merkittävä äänestys uudelleen oikean henkilön kohdalle sekä b) viipymättä pyydettävä asianomaista keskusvaalilautakuntaa poistamaan edellinen virheellinen äänestysmerkintä äänioikeusrekisteristä. Keskusvaalilautakunnan on tällöin viipymättä poistettava äänestysmerkintä sen äänestäjän kohdalta, jonka vaalitoimitsija oli virheellisesti merkinnyt äänestäneeksi. Mikäli äänestysmerkinnän poisto tehdään vaaliluetteloiden tulostamisen jälkeen, sama korjaus on tehtävä paperimuotoisiin vaaliluetteloihin lisäämällä henkilön nimi vaaliluetteloon.

Mikäli lähetekuoreissa oleva lähetekirje on osoitettu keskusvaalilautakunnalle, mutta äänestäjä ei äänioikeusrekisterin mukaan kuulu kyseiseen kuntaan, vaan on äänioikeutettu muussa kunnassa. Lähetekirje on silloin virheellisesti osoitettu. Tällaista lähetekirjettä ja vaalikuorta ei siirretä eteenpäin, koska oletetaan, että lähetekirjeen virheellisesti osoittanut äänestäjä on myös virheellisesti äänestänyt väärän kunnan ehdokasta. Nämä äänestykset jätetään ottamatta huomioon.

Lähetekuoret, jotka ovat saapuneet keskusvaalilautakuntaan 11.6.2021 klo 19 jälkeen, jätetään avaamattomina huomioon ottamatta. Jokaiseen tällaiseen lähetekuoreen on tehtävä merkintä siitä, minä päivänä ja mihin kellonaikaan kuori on saapunut keskusvaalilautakuntaan.

Vaalilain 63 pykälään perustuen keskusvaalilautakunnan tulee tarkastaa saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat. Keskusvaalilautakunnan harkintaan jää, miten se käytännössä suorittaa tarkastuksen.

Kauhavan kaupungin keskusvaalilautakunta on kokouksessaan 18.2.2021 § 13 päättänyt ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastuksesta. Ao. päätöksen mukaisesti keskusvaalilautakunnan sihteeri on yhdessä avustavan henkilöstön kanssa suorittanut ennakkoäänestysasiakirjojen valmistavan tarkastuksen. Keskusvaalilautakunta on huolehtinut tarpeellisen valvonnan järjestämisestä siten, että yhtä kertaa (2.6.2021) lukuun ottamatta yksi keskusvaalilautakunnan jäsen on ollut läsnä ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastuksessa. 2.6.2021 valvonnan suoritti keskusvaalilautakunnan sihteeri.

Ennakkoäänestysasiakirjojen valmistava tarkastus on tehty kaupungintalolla. Tarkastuksen yhteydessä äänioikeusrekisteriin on merkitty ne ennakkoäänestykset, jotka otetaan huomioon, mutta joita ei ole merkitty rekisteriin jo ennakkoäänestyspaikassa. Tällaisten ennakkoäänestysten lähetekirjeessä ei ole vaalilain 60 pykälässä tarkoitettua kuittausmerkintää.

Valmistavan tarkastuksen yhteydessä on otettu erilleen ne ennakkoäänestysasiakirjat, joiden hyväksymiseen liittyy harkintaa. Tarkastamiseen liittyvät ratkaisut, kuten kaikki huomioon ottamatta jättämiset, ratkaistaan keskusvaalilautakunnan kokouksessa.

Keskusvaalilautakunnan on laskettava hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärä kussakin äänestysalueessa, todettava äänioikeusrekisteriin / vaaliluetteloihin äänestäneiksi merkittyjen lukumäärä kussakin äänestysalueessa ja merkittävä saadut luvut keskusvaalilautakunnan pöytäkirjaan. Keskusvaalilautakunnan on myös merkittävä tuloslaskentajärjestelmän asianomaiseen kohtaan hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärä kussakin äänestysalueessa. Ennakoääniin sisältyvien kirjeäänestysten lukumäärä todetaan keskusvaalilautakunnan päätöksessä.

Hyväksytyt vaalikuoret on säilytettävä avaamattomina äänestysalueittain lajiteltuina ja lähetekirjeistä erotettuina varmassa tallessa siihen asti, kun niitä ryhdytään vaalipäivänä laskemaan keskusvaalilautakunnassa.

Keskusvaalilautakunnan on säilytettävä vaalikuorista erotetut lähetekirjeet äänestysalueittain lajiteltuna siten, että tietty lähetekirje on tarvittaessa helposti löydettävissä.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan selostus (esitys):

Keskusvaalilautakunta

1. tarkastaa vaalilain 63 pykälään perustuen keskusvaalilautakunnalle saapuneet, kaupungintalolla etukäteen esitarkastetut ennakoäänestysasiakirjat.
2. päättää vaalilain säännösten mukaisesti mahdollisista äänestysten huomioon ottamatta jättämisestä ja merkitsee pöytäkirjaan äänestysalueittain huomioon ottamatta jätetyt äänestykset sekä liittää ko. ennakoäänestysasiakirjat pöytäkirjaan.
3. äänestysasiakirjojen tarkastamisen jälkeen lajittelee vaalikuoret äänestysalueittain, laskee hyväksytyt vaalikuoret äänestysalueittain ja merkitsee lukumäärät pöytäkirjaan
4. pakkaa hyväksytyt ennakoäänetyt turvallisuus- ja salassapitokriteerit täyttäen ja säilyttää vaalikuoret turvallisessa paikassa laskennan aloittamiseen 13.6.2021 klo 14 saakka.

Päätös:

Keskusvaalilautakunta hyväksyi yksimielisesti keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan esityksen.

Todettiin, että keskusvaalilautakunnan edustajat ovat olleet läsnä jokaisessa ennakoäänestysasiakirjojen ennakkotarkastustilaisuudessa seuraavasti:

- 27.05.2021 Marja-Leena Korpimäki ja Liisa Salo
- 28.05.2021 Marja-Leena Korpimäki ja Liisa Salo
- 31.05.2021 Ritva Heinonen ja Liisa Salo
- 01.06.2021 Ritva Heinonen ja Liisa Salo
- 02.06.2021 Liisa Salo
- 03.06.2021 Helena Visti ja Liisa Salo
- 04.06.2021 Marja-Leena Korpimäki ja Liisa Salo
- 07.06.2021 Ritva Heinonen ja Liisa Salo
- 08.06.2021 Ritva Heinonen ja Liisa Salo
- 09.06.2021 Helena Visti ja Liisa Salo

Keskusvaalilautakunta jätti huomioon ottamatta ne ennakkoäänestykset, joita ei vaalilain säännökset huomioiden voitu hyväksyä. Äänestyksiä jätettiin ottamatta huomioon äänestysalueittain seuraavasti:

Äänestysalue	Kpl
001 Kauhava Kosola	-
002 Kauhava Kirkonkylä	1
003 Kauhava Nahkala	-
004 Alahärmä Kirkonkylä	-
005 Alahärmä Voltti	-
006 Ylihärmä	-
007 Korttesjärvi	-

Lisäksi jätettiin ottamatta huomioon kaksi ennakkoäänestystä, koska äänestäjällä ei ollut äänioikeutta kunnassa.

Merkittiin tiedoksi ja liitettiin pöytäkirjaan varapuheenjohtaja Ritva Heinosen ja sihteeri Liisa Salon keskusvaalilautakunnalle toimittama pöytäkirja ennakkoäänestysasiakirjojen valmistavasta tarkastuksesta 7.6.2021. Ylihärmän ennakkoäänestyspaikan äänestysasiakirjojen valmistavassa tarkastuksessa tapahtui vaalikuoria yhdistäessä virhe, jossa äänestysalueen 001 vaalikuoriin yhdistettiin erehdyksessä yksi 004-äänestysalueeseen kuuluva vaalikuori. Virhe huomattiin välittömästi ja 001-äänestysalueen nipun päällimmäinen vaalikuori poistettiin ja yhdistettiin 004-äänestysalueen kuoriin. Tapahtuneen vuoksi keskusvaalilautakunta ei voi olla täysin varma, että äänestysalueisiin 001 ja 004 kohdistuvat oikeat vaalikuoret.

Merkittiin tiedoksi vaalijohtaja Arto Jääskeläisen vastaus edellä selostettuun tapahtumaan. Jääskeläisen mukaan keskusvaalilautakunnalle toimitetussa pöytäkirjassa oleva selostus tapahtuneesta on hyvä ja riittävä. Lajitteluvirhe ei vaikuta vaalien tulokseen.

Hyväksytyjä vaalikuoria oli äänestysalueittain seuraavasti:

Äänestysalue	Kpl
001 Kauhava Kosola	634
002 Kauhava Kirkonkylä	629
003 Kauhava Nahkala	652
004 Alahärmä Kirkonkylä	570
005 Alahärmä Voltti	386
006 Ylihärmä	944
007 Korttesjärvi	608

Pöytäkirjaan merkittiin, että asianhallintasihteeri Pirjo Nieminen on paikalla kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan, klo 19.00 - 20.11.

Lisätietoja: Keskusvaalilautakunnan sihteeri Liisa Salo, puh. 050 3305286, etunimi.sukunimi@kauhava.fi.
